

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy óra 1 „ 20

Munkára fel!

Makó, márc. 25.

A hosszú tél után a tavasz verőfényes napja, langyos bőjti szél szárítja fel pár nap óta a földet. E verőfény ébresztő. A bőjti szél, mely ma is oly élesen sivit, harsóna, mely a tavaszi munkák teljesítésére, minden talpalattnyi föld bemunkálására hív.

Sokszor irtunk már a földek bemunkálásáról, de ma, mikor a tavasz valóságában megérkezett, kötelességünknek tartjuk a hatóság figyelmét néhány körülményre felhívni. Nem szorul bizonyításra e háboruban szerzett tapasztalatok alapján, hogy nem csak éppen hős katonáink fegyverei biztosítják győzelmünket, de dusan termő földeink, melyből minden talpalattnyi részt ki kell használni, hogy ne csak nekünk, de dicső szövetségeseinknek is jusson belőle.

Makó városa már régen tárgyalja, hogy azokat a haszonbéres földet, melyek a bérlők bevonulása következtében paragon maradtak, önmaga munkáltatja be, mégis most kísérleteznek a földek bérbeadásával. Itt kísérletezni nem lehet. Ha bérlő nem akadt, vesse be azokat maga a város, vagy vetőmaggal adja át olyanoknak, kik azt megmunkálják. De itt a tavasz. A munka ideje, mikor tévovázásnak egy pereig helye nincs!

Most minden polgárnak meg van a kötelessége. És itt kivételt nem teszünk. Kötelessége ez a szegénynek és gazdagnak egyaránt. A szegénynek azért, mert úgy is alig vásárolhatja már meg a száraz kenyerét, a hétre való kanálnyi zsírt, a vasár- és ünnepnapra kijáró falat húst. Jó tehát, ha kertjében, udvarában megterem a konyhájára való főzelék. Még jobb, ha pénzeltet belőle. A gazdagnak meg azért, mert bankóit nem eheti meg, és ha nem lesz a bankókkal mit vásárolni, akkor akkor gyomra épen úgy üresen marad, mint a napszámósé.

Németországban még az ablakok között is fognak zöldségféléket termelni, annyira át vannak hatva attól, hogy a háborút itthon kell megnyerni. Csak mi vagyunk közömbösek és közömbös a mi hatóságunk. Hiszen nálunk Makón a város utcáin is óriási földek hevernek paragonon. Nyáron ugyan fü terem rajtuk, melyen aprójószágok és sertések legelnek. Ezt a bölcs és előrelátó hatóságunk

mind ki kellene most használni. És miért vannak a tanyák közé vezető széles utak? Hisz keskenyebb is ugyanazt a szolgálatot tenné. Hát nem a hatóság gondjait kellene képezni annak is, hogy ezek az utrészek bemunkál-

tassanak, termése annak is biztosított. A hatóságnak nem tanácskozni, de tenni is kell már! Itt a tavasz. A munkák ideje. Tehát munkára, a magyar nemzet dicső győzelmét elősegítő munkára fel!

A világháború hírei:

Przemysl utolsó óráiról

Eddig az óráig semmi újabb hír Przemysl további sorsáról nem érkezett. Az átadás módozatairól és a hadifoglyoknak közvetlenül az átadás után történt fogadtatásáról a dolog természetesen szerint csak később érkezték értesítés. A drótnélküli táviróállomás működése Kuzmanek utolsó távirata után megszűnt, mert, mint jelentettük már, a parancsnok a radioállomást szétrombolta. A vár életének utolsó pillanatairól azok a repülőtiszték, akik elrepültek a várból, még nem hozhatják jelentést. Csak egy pilótajelentés jött be eddig, az, a melyre a hivatalos jelentés is hivatkozik. Miután megbízható hírszolgálatunk így most az esetet váról tökéletesen el van zárva, kénytelenek vagyunk addig várni, amíg a semleges államok hírszolgálatára beszámol Przemyslnek és hősies védőseregének további történetéről.

Mekkorasereg volt Przemysl körül

Rotterdam, március 25.

A Courantnak táviratozzák Londonból: Pétervári jelentés szerint az orosz ostromló sereg Przemysl körül kerekaszámban 100.000 emberre rugott s ezzel szemben az osztrák-magyar védősereg a várban összesen 25.000 ember volt.

Kuzmanek tábornoknak visszaadták a karáját

Krisztiánia, március 25.

Pétervárról táviratozzák az Afentposten-nek: Przemysl kapitulációja után Kuzmanek várparancsnokot és tisztjeit elhalmozták minden elismeréssel, az orosz tiszték megadták nekik az

őket megillető tiszteletet és esodalkozással beszéltek az ő és csapataik hősiességéről. Kuzmanek tábornok át akarta nyújtani a kardját az oroszoknak. A parancsnok így szólt:

— Tábornok ur, ön feléven át dacolt a mi tulerónkkal. Oroszország azt kívánja, hogy tartsa meg a kardját. Ön mindig tiszteletreméltó és lovagias ellenfél volt.

Orosz tudósítás Przemysl erődeinek felrobbantásáról

Rotterdam, március 25.

Az orosz főhadiszálláson lévő haditudósítók jelentései beszámolnak arról, hogy milyen állapotban találták az orosz katonák Przemyslt, mikor a várparancsnok a várat önként átadta. A haditudósítók a lembergi főhadiszállásról autókön azonnal Przemyslbe vit-

ték, hogy tanui legyenek a nagy eseménynek. A tudósítók egész sor elpusztított falun mentek keresztül, míg eljutottak a przemysli várterületen kívül eső első nagyobb községhez, Moscsikához, ahol több osztrák-magyar hadifogoly volt. Az orosz katonák már messziről feléjük kiáltottak, hogy Przemysl orosz kézben van.

Szechynie mellett a hős várserreg utolsó kirohanásának nyomai voltak láthatók. Sok orosz katona holtteste feküdt még eltemetetlenül. Az egész község romhalmaz volt, bizonyosságul annak, hogy a przemysli hősök mily erővel támadtak. Messziről már láthatók voltak a sötét füstoszlopok és hallhatók voltak a rettenetes detonációk.

Az autók csak a külső erődökig juthattak, mert a vár belső területéhez vezető hidak mind fel voltak robbantva, innen nézték végig látószövekkel az eléjük táruuló látványt, amely fenségesen komor volt.

Az erődökből nagy lángnyelvek csaptak fel, és mintha egy vulkán kellő közepén állottak volna, folyton magasra csaptak a robbanások nyomán a sűrű füsttel körülvett lángnyelvek. Akármire néztek, mindenfelé tűz és robbanás pusztított.

A parlamentair már rég eltávozott és a várórség tisztjei a legénységgel még mindenütt a robbantás munkáját végezték.

A tudósítók csak romokat láttak. Látták az osztrák-magyar páncélvonat romjait is, ami szintén a robbantások szomorú eredménye volt. Csupa rom volt minden, mikor az első orosz csapat elérte a külső várövet.

Az utolsó levelek Przemyslből

Érdekes tábori levelezőlapot közöl „Az Est”, amely tegnap délelőtt érkezett Budapestre Auspitz Pál földbirtokos címére. Fia, Auspitz György huszárfőhadnagy küldte a levelezőlapot Przemyslből, még pedig a Festungskommando bélyegzője szerint március 21-én. Még egy másik bélyegző is van alapon: K. u. k. Feldpostamt, március 23. A levelezőlap amelyet a vár átadása előtt eltávozott repülőgépek egyike hozott, így szól:

„A legjobb egészségben kül-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czègnél.

döm nektek innen e sorokat és teljes bizalommal vagyok a jövő iránt, hogy a jó isten meg fog segíteni és majd hazakerülve, a legjobb egészségben és a legjobb boldogságban együtt lehetünk. Talán módomban lesz, hogy írhatok, de ha talán nem is kapnátok hírt, legyetek teljesen nyugodtak miattam. Csókol mindnyájatokat Gyuri."

Auspitz főhadnagy Kuzmanek várparancsnok legszűkebb környezetéhez volt beosztva.

Papp-Szilágyi László újpesti városi tanácsos, tartalékos hadnagy Újpesten lakó édesanyjának repülő-postán március 21-iki kelettel, tehát egy nappal a várkapitulációja előtt többekkel együtt tábori levelezőlapot írt. A levél így szól:

"Drága jó anyám! Ugy érzem, hogy utolsó lapomat küldöm ebből a városból. Nagyon sokat fáradtam mostanáig, elveszett már mindenem. De a jó isten talán megsegít, hogy hazatérhessek. Ha majd más országban leszünk, első dolgom lesz, hogy módot találjak az összeköttetésre.

Ma s talán még holnap beteg vagyok, lábaim fájnak nagyon. A tegnapi óriási esztában a negyedik szolgámat is ellőttek, újabban beszerzett dolgaim elveszték, csak a kardom maradt már meg. A honvédek bámulatosan viselkednek. Kár, hogy nincs több enniválónk, akár tíz évig is tarthatnánk magunkat. Kezeit csókolja szerető Laci fia."

A nagy kárpáti küzdelem

Dukla és Uzsok közt a harcok egyre tartanak. Az oroszok folytonosan támadnak.

A Przemysl kapitulációjával föl szabadult orosz sereg, hír szerint, a Kárpátok felé fog tartani és ezen a vonalon nagyobb harcok várhatók a közeli napokban, midőn az oroszok przemysli hadereje befejezte a fölvonulást. Ez azonban nem jelenti azt, mintha kárpáti, illetőleg galíciai terveinket veszedelem fenyegetné, mert a przemysli kapituláció után megtettünk minden intézkedést, hogy az ostromló sereggel gyarapodott kárpáti orosz erő minden kísérletét megfússuk. A front egyéb részein nincs semmi ujság.

Német tüzérségi harcok.

Berlin, március 25.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadiszintér:

A Maas magaslatokon Verduntól délkeletre és a Hartmannweilkerkopfnál folyt jelentéktelen csatározásoktól eltekintve, amelyek még tartanak, csak tüzérségi harcok voltak.

Keleti hadiszintér:

Az oroszoknak Augusztówtól keletre és délkeletre, valamint Jednorozeknál Prasznyisztól északkeletre ellenünk intézett támadásait visszavertük.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Március 26. Péntek. Róm. kath. Fájdl. Protestáns Fájdl. Görög-orosz márc. 13. Nicefor. pk. Nap kel 5 óra 55 percek, nyugszik 6 óra 18 percek.

Időjósítás. Változékony, szeles, hűvös idő várható, még sok helyütt esapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 10-2 Celsius.

Ülések a városházán. E hó 27-én, szombaton délelőtt két ülés is lesz a városházán. Délelőtt 9 órakor Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével a központi választmány tart ülést az 1915. évre érvényes országgyűlési képviselő választók névjegyzékének végleges összeállítására tárgyában. Ugyanez nap délelőtt 10 órakor a gazdasági bizottság is ülést tart, hogy fölvizsgálja a gazdasági munkaerők összeírására vonatkozó munkálatot.

Elmaradt tanácsülés. A városi tanács heti rendes ülését minden esütörtökön szokta megtartani. A ma ünnep miatt a tanács holnap, pénteken tartja meg ülését.

A községjegyzői nyugdíjválasztmány ülése. Csanádvármegye községjegyzői nyugdíjválasztmánya ma délelőtt ülést tartott, melyen elhatározta, hogy Cirbus Dánielnek 30 és fél évi árvaszéki jegyzői működése után évi 2902 korona nyugdíj folyósítását, Nicsovics Jenő ambrózfalvi községi jegyzőnek 24 évi működése után pedig évi 1815 korona nyugdíjnak folyósítását hozza a törvényhatóságnál javaslatba.

A háború sebesülteinek halottai. A hadvezetőség által kiadott veszteségi kimutatásban a következő makói, illetve csanádmegyei sebesültek és a harcban elhunytak nevei fordulnak elő: Gurbán Miklós 3. honv. ezs. 5. sz. M. Csanád, hadifogoly, Györgyevits Zsiga, 3. honv. ezs. 12. sz. Mezőhegyes, sebesült, Hajduk György 2. honv. ezs. 5. sz. Nagylak 1887. sebesült, Hulber János 2. honv. ezs. 1. sz. Sajtény 1890. sebesült, István Pál 2. honv. 1. sz. Battonya 1884. sebesült, Jankay János 3. honv. ezs. 8. sz. M. Csanád sebesült, Joó József szakaszvezető 3. honv. ezs. 7. sz. Makó 1882. sebesült, Joó Sándor 3. honv. ezs. 8. sz. Makó 1887. sebesült, Juhász András őrzetű 2. honv. ezs. 1. sz. Battonya 1892. sebesült, Juhász Mihály őrzetű 3. honv. ezs. 6. sz. Makó Mező-u. sebesült, Kádár János 2. honv. ezs. 8. sz. Nagylak 1889. sebesült, Káli János 3. honv. ezs. 11. sz. Battonya sebesült, Kara János őrzetű 3. honv. ezs. 8. sz. M. Csanád sebesült, Kiss Antal 3. honv. ezs. 8. sz. Makó sebesült.

Csanádmegyeiek Przemyslben. A przemysli hősokeket nem éri hántódás. Azok a magyar hadifoglyok, akik már megelőzőleg orosz fogságba jutottak, a semleges országokbeli megbízottak jelentése szerint türethető és emberi módon vannak az orosz fogolytáborokban elhelyezve. A nemzet-

közi egyezmények értelmében ugyanis a semleges országok bizottságot alakítottak, amelyek végigjárják az összes fogolytáborokat s a foglyok helyzetéről jelentést tesznek. Ezek a jelentések Oroszországra vonatkozólag, ismételjük, megnyugtatók. A szegeci 5-ik honvéd gyalogezred vitéz katonái, ho sok csanádmegyei és makói ember van, Przemysl elestével szintén fogságba jutottak. Velük volt az ezred zenekara is. Sorsukért azonban aggódni nem kell, mert emberségesen fognak velük bánni s a háború után haza fognak jönni.

Az iparkamara felhívása. A hadseregnek való cikkek szállítására vonatkozó újabban megállapított rendszer következtében az aradi kereskedelmi iparkamara ezúton is felhívja mindazokat az iparosokat és kereskedőket, akik ezután a hadseregnek való szállításokban részt venni szándékoznak, hogy ezt a kamarának legkésőbb március 31-ig haladéktalanul jelentéskébe. Ez a bejelentés nem kötelez a szállításokban való részvételre, azonban nélkülözhetetlen előfeltételét képezi annak, hogy valaki a jövőben a hadsereg részére szállítást kapjon. A kamara tehát különös nyomatékkal hívja fel erre mindazoknak az iparosoknak és kereskedőknek a figyelmét, akik úgy gondolják, hogy az általuk előállított vagy forgalomba hozott cikkekkel valamit képesek lesznek és óhajtanának is a hadseregnek szállítani. A bejelentésben megemlítendő az, hogy eddig milyen hadseregszállításban vett részt és hogy ezután milyen cikkből milyen mennyiséget volna képes és hajlandó szállítani. Árajánlatokat csak majd az esetleges pályázáskor kell benyújtani.

Gondoskodás a katonák családjairól. Miután az egész országban merültek fel panaszok és kívánalmak a katonák családjait megillető segélyek kiosztása körül azért a miniszterelnök azt a jövőben a saját hatáskörében szándékozik elintézni. Ez oknál fogva felhívta az ez idő szerint főispáni teendőket végző Hervay István alispánt, hogy a hadbavonult katonák hozzátartozói részéről a segélyezés ügyében beérkező panaszokat, az ügy lelkiismeretes elbírálása után hozzá terjessze fel.

Külföldre szerződni tilos. A belügyminiszter leiratban arról értesítette a vármegyét, hogy a hazai munkásoknak külföldre való elszerződését szigorúan megtiltja és felhívja erre a hatóságok figyelmét, hogy kövessenek el minden lehetőt, hogy a rendeletnek érvényt szerezzenek.

A katonákat nem szabad meglátogatni. A belügyminiszter értesítette Csanádvármegye alispánját, hogy Bosznia-Hercegovina katonai kormányzójától vett értesítés szerint a Balkán haderők es. és kir. hadseregfőparancsnoksága akként rendelkezett, hogy a hadsereg-körzet egész területére nézve, tehát Bosznia-Hercegovina és Dalmácia területére kiterjedőleg is megtiltotta, hogy az ott levő katonai személyeket hozzátartozóik, feleségeik vagy egyéb rokonaik és ismerőseik meglátogathassák. Minthogy pedig ezen rendelkezés következményeképp a katonai személyek hozzátartozói még ha el is jutnak az említett országok határáig, onnan visszatérni kényte-

lenek, fölhívta a miniszter az alispánt, hogy ezen tilalmat tétessze a törvényhatóság egész területén közhírré, egyben utasítsák a rendőrhatalóságokat, hogy jelzett célból, a megjelölt országok területére szóló vasuti utazási igazolványokat ne állítsanak ki.

A háború kilencedik hónapjába lépünk az előfizetési új évszázad küszöbén. Ki nélkülözhetné ma egy napilap járatását? Es melyik lap elégíti ki jobban az olvasóközönség igényeit, mint a Pesti Hirlap? Hazánk e legelterjedtebb és méltán legkedveltebb napilapja ma is, a háborús viszonyok dacára, legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg, ma is naponta többet ad, mint más napilapok, járatása tehát egyenlő előfizetési ár mellett legelőnyösebb. A Pesti Hirlap minden harcotéren külön haditudósítót tart. A Pesti Hirlap munkatársai ezidőszent hazánk legnépszerűbb, legkedveltebb elsőrangú írói. A Pesti Hirlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. A Pesti Hirlap Naptárát 1915. évre — a míg a megelévő készlet engedi — minden új előfizető megkaphatja, ha egyszerre negyedévre fizet elő. Továbbá kedvezményes áron rendelhetik meg a Divatszalon című pompás kiállítású és gazdag tartalmú divatlapot is. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2 korona 80 fillér, negyedévre 8 korona. A Divatszalon-nal együtt negyedévre 10 korona 50 fillér. Az Erdékes Ujság-gal együtt negyedévre 10 korona 80 fillér. A Képes Ujság című új képes szépirodalmi hetilappal együtt negyedévre 10 korona 50 fillér. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hová az előfizetést legelőnyösebb postautalvánnyal küldeni: Budapest, V., Vilmos császár-ut 78. szám alatt van.

Szalont, disznósirt, háziszappant

minden mennyiségben azonnali készpénz fizetés mellett vásárolunk, akinek eladó van, az jelentkezék

IRITZ MÁRTON FIAI
vaskereskedésében, Fötér.

Pléh-pánt

kapható a „Makói Független Ujság” nyomdájában.

Kinek jár segély?

című könyvecske, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

Nagy jótétemény

Fölemelték a megyei tisztviselők özvegyi ellátását

Sokszor leirtuk, de nem átaljuk azt ismételtelen leírni, hogy nehéz időkben élünk. Némely élelmiszer ára, annak okait, mozgatóit, ez alkalommal nem firtatjuk, kétszeresére, de bizony igen sok háromszorosára emelkedett.

Az elviselhetetlen drágaság miatt országos a panasz, mely egyformán súlyt szegényt és gazdagot. E bajokon segíteni, mint azt már többször kifejezésre juttattuk, nem annyira a helyi hatóság, hanem a kormány volna hivatalos.

A drágaságnak eme korában meg kell emlékezni egy olyan tényről is, mely Csanádvármegyében sok szűkölködő nyugdíjas tisztviselő családjának szerez megnyugvást, igazi örömet.

Ismeretes ugyanis, hogy Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága a vármegyei nyugdíjválasztmány véleménye alapján legutóbbi közgyűlésében tekintettel az elviselhetetlen drágaságra minden nyugdíjas özvegynek nyugdíját 20 százalékkal emelte. A törvényhatóságnak ez a határozata ma felsőbb jóváhagyást nyert, mi e rémes drága időkben általános örömet okoz sok-sok volt, megyei tisztviselő özvegyénél.

A lovak és járművek ára

Félmillió koronát utalványozott ki a hadi kincstár a makóiaknak

A városi katonai ügyosztály felhívása

Ismeretes, hogy január havában a katonai parancsnokság felszólítása alapján számos lovat és kocsit rendeltek ki Makóról és katonai fuvarozások teljesítésére.

A lótulajdonosok nagyon vonakodtak annak idején engedelmessékedni a katonaság parancsának, de annak mégis csak eleget kellett tenni. Sokan meg abban a nézetben voltak, hogy átengedett igájukat soha sem látják, sőt ennek az árát sem kapják meg soha.

Ennek az ellenkezőjéről győződtek ma meg, mert a temesvári es. és kir. katonai parancsnokság többszöri sürgetés után arról értesítette ma a városi katonai ügyosztályt, hogy a Makóról kirendelt s átvett lovak és járművek áraban makói lakosok részére 478.700 koronát utalványozott s ezen összeget az illetők a postatakarékpénztár útján már a napokban kézhez kapják.

Ez alkalommal a városi katonai ügyosztály a következő felhívást intézi az illetőkhöz:

Ismeretes, hogy a hadsereg által fizetett vételárak jóval felülhaladták a besorozott lovak forgalmi értékét és így a gazdaközönség nagyrésze a pótláshoz

szükséges összegeken felül forgótőkéhez jut, amelynek okos felhasználásával nagyot lendíthet közgazdasági helyzetünkön és ezzel egyúttal megkönnyíti a háború sikeres befejezését. Kívánatos tehát, hogy elsősorban a fennmaradott feleslegekből állami adóját és egyéb sürgős tartozásait rója le mindenki. Másodsorban pedig helyezze el nélkülözhető pénzét a postatakarékpénztárnál, megbízható hitelszövetkezeteknél vagy pénzügyintézeteknél, amit annál is inkább megtehet, mert ezen újabb betétek nem esnek a moratórium hatálya alá és így azokkal a betevő mindenkor szabadon rendelkezhetik. Ha valaha, úgy a mai komoly időkben létezőnk, hogy a nagy állami gépezet, amelyben élünk, minden fennakadás és zakatolás nélkül működik. De ez csak úgy lehetséges, ha mindenki kivészi részét abból a nagy munkából, amely előttünk áll. Állami biztonságunkért és egy szebb, boldogabb jövőért a haremzőn vérünket ontó faink joggal elvárhatják tőlünk, hogy mi is tegyük, végezzük kötelességünket kettőzött szorgalommal azon a helyen, ahova kit-kít a sors állított. A magyar gazdaközönség feladata ma abból áll, hogy biztosítsa az állami és gazdasági élet zavartalan menetét.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz:

Igyék naponta 1—2 palack

Szent István duplamalátá sör

Ez nemesak a legelvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomorhajókna igen ajánlatos lábbadozó betegnek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Söröző gyártja. — Kapható minden fűszer- és esemege üzletben. Eredeti gyári palackoltásban kapható: Iritz Sámuel özvegye cégnél, Makón.

A közönség figyelmébe

Levelezés a hadifoglyokkal

Több alkalommal megírtuk már a módját a hadifoglyokkal való levelezésnek. Minthogy azonban még mindig igen sokan fordulnak hozzánk ez iránti kérdésközdősükkal és a mit még csak fokozni fog az a körülmény, hogy Przemysl feladásánál igen sok makói és csanádvármegyei ember esett fogságba, azért előbb közöljük a hadifoglyokkal való levelezés módját:

A hadifoglyoknak szánt levelezés lehető rövid legyen; legjobb, ha e célra csak tábori postai levelezőlapot használunk, vagy rendes levélpapí-

rosra legföljebb husz sorból álló köszönetnyel írunk. A hosszú levelek, különösen ha nincsennek németül vagy franciául írva, az ellenséges állam cenzurájánál hetekig hevernek és tapasztalat szerint gyakran célt sem érnek. Rosszabbodik a helyzet, ha nagymennyiségű levél gyülemlik föl; ezért ne írjunk gyakrabban, mint hónapokint egyszer-kétszer.

A levelet lezárti rem szabad. Bélélt borítékot a cenzura nem fogad el. A közönetnyel mindig tintával, jól olvasható írással írjuk, még pedig latin (magyar) betűkkel s ha a levélíró írásban kevésbé gyakorolt, kérjen föl valakit, aki azt tisztán, olvashatóan tudja megírni.

A cím pontosságára és olvasható írására különös súlyt helyezünk. Följegyzendő a címzett vezeték- és keresztnéve, katonai rangja és volt katonai beosztása, a rendeltetési hely, a kormányzóság és a rendeltetési ország neve, valamint lehetőleg a fogolytábor vagy a kórház megjelölése, amelyekben a hadifogoly tartózkodik.

A ki a hadifogoly címét pontosan tudja, annak a szabályszerűen megcímezett levelet csak a levélgyűjtő szekrénybe kell dobni. Még bélyeget sem kell levélre (levelezőlapra) tenni, hanem e helyett a cím fölé feltűnően föl kell írni a Prisonnier de guerre (hadifogoly-jelzést).

Ha a címzett holléte kétséges, avagy a tartózkodási hely a hadifogolytól érkezett levelezésből biztosan meg nem állapítható, pl. mert a postabélyegző lenyomata elmosódott, a cím olvashatatlan, vagy cirill betűkkel van írva, ne rajzoljuk le a cirill betűket, hanem a hadifogolytól kapott irást, valamint a tőle érkezett eredeti levelezőlapot, vagy a levelet eredeti borítékával együtt küldjük be a Vöröskereszt Egyesület Hadifoglyokat Gyámolító és Tudósító Hivatalához (Budapest, IX., Üllői ut 1.) azzal a levéllel, vagy levelezőlappal együtt, amelyet elküldeni szándékozunk; ez a hivatal a lehetőséghez képest meg fogja állapítani a hadifogoly tartózkodási helyét, azt az elküldendő levélre följegyzni s mindjárt postára is adja. Egyúttal az eredeti boríték vagy levelezőlap visszaküldése mellett a megállapított címet a feladóval is közli, hogy azt a jövőben levelezésénél felhasználhassa.

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Deák Ferenc utcában levő, jelenleg Várnai Sámuel által birt üzemeltetéseket bérletére.

A bérleti időtartam folyó évi május hó elsejétől kezdődő három év.

Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában április hó 10-ig adandók be.

A legmagasabb árban vásárol szalonnát, háziszappant és zsirt Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Üzletáthelyezés

Értesitem egy a makói, mint a vidéki tisztelt vevőimet, hogy cipész üzletemet a Dobsa-féle házból az Ott Károly mellett lévő Kertész-féle ujonnan épült házba helyeztem át.

Tisztelettel:
ELEK LAJOS
cipésmester.

Zsákoló munkásokat felvesz a Zeidler gőzmalom Részvénytársaság.

Makulatur-papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadó hivatalunkban.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(84)

98. fejezet.

Akinek bortal ütök a nyomát.

A vakmerő lopás ugyszólván az örök szemelattára történt, kiket fel kell akasztani e hallatlan hanyagságért!

És a tettes? A tolvaj? Oh, annak, mint rendesen, bortal ütő nyomát a rendőrség! Így lármázta az utcán az emberek.

Szappanos szintén vett egy ilyen rendkívüli kiadást és abból megértette, hogy a lopás teljesen sikerült.

A tudósítás végén ez is állott: „A rendőrség a tettes nyomában van!”

— Jól van már! mormogta magában Szappanos. Arról már biztos vagyok, hogy a rendőrségnek sejtelve sincs a tettesről.

Korbay tehát még nincs kézrekerítve, ez most már bizonyos. De vajjon hova mehetett? Hova rejthette a lopott kincseket és miért nem jött ki hozzá, ahogy megbeszélték?

Egyelőre bátrabban lélegzett fel s emelt fővel járt az utcán. Del-Monte grófnak e pillanatban még nem kell veszélytől tartania.

Hogy mégis valami közelebbit megtudhasson, elment a rendőrség közelében levő vendéglőbe s ott szemfüleskedni kezdett.

Rendőrök jöttek-mentek, felhajtottak hamar valamit és ismét eltűntek. Általában rettenetesen titkolódtak s ha valaki kérdezett is valamit, titokteljesen intettek:

— Pszt! Nem lehet beszélni!

(Folyt. köv.)

Értesítés Kőbányáról!

Szives tudomására adjuk a nagy-
érdemi közönségnek, hogy
Csanádvármegye részére

főraktárunkat
Iritz Sámuel özv.
cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában
van a legjobb és legtisztább
eredeti gyári töltésű Világos
Maláta és Dupla Maláta söröket
beszerezni, kisebb és nagyobb
mennyiségekben. Vendéglősök és
italmérők külön kedvezményes
árakban részesülnek. — Kőbányai
Polgári Serfőződe Részvénytárs.

POÓR ENDRE

gyógyeszerésnél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepő, májfitó,
arc- és kézvrösség és min-
denféle bőrlisztálatás ellen

**Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.**

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona piporézerek több kiállításra ér-
mekkel lettek kiállítva

J Á K S Ó Á D Á M

műszerész- és géplakatos

Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakit, kiváló szakértelemmel: Motorok,
dinamók és elektró motorok, automobilon, motor-
kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveragyak,
varrógépek és gramafonokat. Elvállal: Házitefonok,
villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását.
Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szivesen
0-0 0-0 ad felvilágosítást. 0-0 0-0

Levélbeli hívásra vidékre is elmegyek.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A H Á B O R U

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és meg-
kettőzött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak
híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb ér-
tesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja,
hogy az a lap az ő szócélója is és az ő érzelmeivel egybe-
vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán re-
volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-
újabb hírekkel telve — Ha pedig valakinek valami eladni,
venni vagy használtatni adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

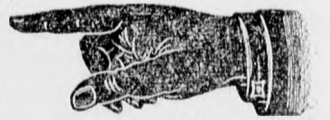
meghozza a kívánt eredményt, mert elcsóságánál és meg-
bizhatóságánál tovább Csanádvármegye legelkerjedtebb napi-
lapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden-
kit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Kinek jár hadisegély ?

Ez a kérdés jár most szájról-szájra a közönség között. Erre a kérdésre
nehéz volna ezen a helyen megfelelni, de a férj háboru multával meg-
tud arra a kérdésre, — ha saját fényképét látja a hő-ök nagy arckép-
albumában — hogy felesége megérdemelte-e a hadisegélyt ?

Megérdemli-e

az az asszony a hadisegélyt, ki nem áldoz néhány fillért, hogy háboru-
ból visszatérő férjének örömet szerezzen? Erre a kérdésre is a férj
van hivatva megfelelni, azért azon legyen minden asszony, nehogy
rossz véleményt mondjon róla férje, még nem késő, hozza be akár ka-
tona, akár civil fényképét kiadóhivatalunkba, hogy elhelyezhessük azt a
hősök nagy arckép-albumában. Így nemes célt is szolgál, — mivel a
tisztá jövedelmet a vörös-kereszt javára fordítjuk, — és férje is azt
fogja mondani, hogy felesége megérdemelte

a hadisegélyt.

Még mindig fogad el a kiadóhivatal fényképeket a hősök arckép-albumába !

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján, Makón.